

sammen. Sovjetunionen havde i Sikkerhedsrådet demonstreret samme beslutsomhed med hensyn til anvendelse af sit veto, som den allerede havde lagt for dagen med hensyn til anvendelse af magt mod en allieret.

I Generalforsamlingen kunne Sovjetunionen visse lig ikke udøve nogen vetoret og ej heller gøre sig håb om udenforståendes tilslutning til sine handlinger og standpunkter i forhold til Tjekkoslaviet. Det måtte imidlertid erindres, at den tjekkoslovakiske regering som en af sine første såkaldte normaliseringsforanstaltninger havde måttet bede Sikkerhedsrådet om at tage det tjekkoslovakiske spørgsmål af rådets dagsorden — en anmodning, der i øvrigt ikke blev imødekommet. Forsøg på formelt at indbringe sagen for Generalforsamlingen ville derfor meget let have kunnet føre til, at den tjekkoslovakiske regering havde måttet modsætte sig spørgsmålets optagelse på dagsordenen, hvilket naturligvis ville have ført til en ulykkelig forplumring af billedet. Derimod blev der ikke sparet på kritikken af Sovjetunionen og de andre besættelsesmagter i generaldebatten og i forbindelse med behandlingen af egnede konkrete emner. Sovjetunionen fastholdt naturligvis, hvor og hvornår den skønnede det påkrævet, berettigelsen af de militære og politiske indgreb mod Tjekkoslaviet. Men hvis der i øvrigt på Generalforsamlingen i større almindelighed var en moderation at spore hos Sovjetunionen, udsprang denne utvivlsomt bl. a. af et ønske om ikke at blotte sig mere end højst nødvendigt for kritik og angreb; den var vel i øvrigt begrundet i et ønske om at søge den tjekkoslovakiske krise isoleret så meget som muligt.

4. Borgerkrigen i Nigeria kunne ikke bringes op for Generalforsamlingen eller noget andet FN-organ, fordi centralregeringen i Lagos fastholdt, at der var tale om et internt problem, som faldt uden for FNs kompetence, og fordi centralregeringen heri kunne forvente støtte fra næsten alle afrikanske stater, fra yderligere en række uforpligtede lande og formentlig fra de kommunistiske lande. Hertil kom, at yderligere en række stater måtte forventes at ville vige uden om en konfrontation med afrikanerne i sagen. Centralregeringen kunne derfor påregne med held at afværge enhver inter-

nationalisering af Nigeria-konflikten, bortset fra dens behandling på regionalt plan i OAU*) under accept af hele det nigerianske statsområdes integritet. Men dette ændrer naturligvis intet i det forhold, at konflikten i stigende grad fornemmes som et alvorligt moralsk hypotek. Fra dansk side blev der givet udtryk for dyb beklagelse over, at udenforstående lande ikke havde afstået fra at levere våben til konfliktens parter.

Ikke mindst de nordiske lande benyttede generaldebatten til at redegøre for deres hidtidige bestræbelser til afhjælpning af den menneskelige nød, der følger i denne konflikts spor og til at understrege det internationale samfunds humanitære ansvar.

5. De centrale politiske problemer vedrørende Mellemøsten var ikke til behandling på Generalforsamlingen, der også ville være et uegnet forum. Generalsekretærens særlige repræsentant udpeget i henhold til Sikkerhedsrådets resolution af november 1967 med henblik på at bistå med at nå til en løsning af disse problemer, ambassadør Gunnar Jarring, fortsatte imidlertid sine bestræbelser, bl. a. ved samtaler med parterne og andre landes udenrigsministre i forbindelse med deres deltagelse i Generalforsamlingen. Det relative dødvande i disse bestræbelser, den fortsat store afstand mellem parterne og de alvorlige sammenstød i området i efterårets løb, førte tydeligvis ikke til noget sammenbrud af ambassadør Jarrings mission og ej heller til forsøg på at bringe den politiske problematik op til generel behandling i Generalforsamlingen.

Derimod behandledes enkeltvis af Mellemøst-konflikten udover den tilbagevendende behandling af problemet vedrørende flygtningene fra 1948 vedtoges således næsten enstemmigt en opfordring til Israel om snarest at lade de personer vende tilbage, som var flygtet i forbindelse med juni-krigen i 1967. Denne opfordring støttedes også af de nordiske lande, der imidlertid ikke — så lidt som flertallet af vestlige lande i øvrigt — kunne stemme for et andet, på arabisk initiativ, fremlagt forslag om udsendelse af en tremandskommission til undersøgelse af situationen i de af Israel besatte områder.

*) Organisationen for afrikansk Enhed.